

Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania z Rachunkowości finansowej (klasa 4 i 5)
TECHNIK RACHUNKOWOŚCI (P)
Kwalifikacja EKA.07

Dział/treści programowe	UCZEŃ POTRAFI				
	Ocena celująca	Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
	Wymagania ponadpodstawowe			Wymagania podstawowe	
KLASA IV semestr I					
1. Rozrachunki z pracownikami 2. Pozostałe rozrachunki	- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe w ramach treści programowych działu i zasady rachunkowości - wykorzystuje wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych -formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej	- omawiać rodzaje i funkcjonowanie kont rozrachunkowych - obliczać potrącenia o charakterze obowiązkowym - naliczać wynagrodzenia za czas urlopu i choroby o dokonywać potrąceń o charakterze obowiązkowym - formułować treść i księgować operacje gospodarcze z udziałem kont rozrachunkowych - przeprowadzać rozliczenia z US, ZUS - przeliczać kursy walutowe i dokonywać księgować na kontach interpretować zapisy księgowe	- omawiać konta rozrachunkowe - obliczać dane do listy płac naliczać wynagrodzenia za czas choroby i urlopu stosować w ewidencji konta rozrachunkowe przeprowadzać rozliczenia z instytucjami publicznoprawnymi w miarę swobodnie posługiwać się terminologią z zakresu rozrachunków	- wymieniać konta rozrachunkowe z podziałem na różne kryteria dokonywać prostych rozliczeń z instytucjami publicznoprawnymi księgować podstawowe operacje z udziałem kont rozrachunkowych sporządzać i księgować listę płac do prostych przykładów	- wymieniać konta rozrachunkowe wymieniać księgowe dokumenty rozliczeniowe odczytywać dane z dokumentacji księgować proste operacje gospodarcze związane z kontami rozrachunkowymi często korzystając z pomocy nauczyciela
3. Obrót materialowy	- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe w ramach treści programowych działu i zasady	swobodnie posługiwać się pojęciami z zakresu obrotu materialowego - wyceniać zapas i rozchód materiałów	- księgować operacje gospodarcze związane z obrotem materialowym na podstawie dokumentów - wypełniać dokumentację	- wykazuje znajomość zasad wyceny materiałów - stosować konto „rozliczenie zakupu” - omówić pojęcia	- definiować pojęcie materiałów, dokonywać ich klasyfikacji - wymienić dokumentację obrotu materialowego - -

	rachunkowości - - wykorzystuje wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych -formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej	według różnych cen - samodzielnie układać treść operacji gospodarczych od zakupu do sprzedaży materiałów - podać miejsce każdego konta związanego z obrotem materiałowym w planie kont dokonywać zapisów w rejestrze VAT zakupu i interpretować treść zapisów	obrotu materiałowego - obliczyć i zinterpretować wynik ze sprzedaży towarów - ustalać i rozliczać odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów - prowadzić rejestr zakupu - prowadzić ewidencję analityczną - rozróżniać ceny ewidencyjne i określać ich konsekwencje	<i>materiały w drodze i dostawy niefakturowane</i> - wymienić i wypełnić typową dokumentację obrotu materiałowego - księgować typowe operacje gospodarcze związane z obrotem materiałowym	podać podstawowe konta służące do ewidencji obrotu materiałowego
4.Aktywa trwałe a) Ewidencja zmian w stanie i wartości środków trwałych b) Środki trwałe w budowie c) Wartości niematerialne i prawne d) Ewidencja długoterminowych aktywów finansowych	- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe w ramach treści programowych działu i zasady rachunkowości - wykorzystuje wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych -formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej	- swobodnie posługiwać się pojęciami z zakresu aktywów trwałych - samodzielnie układać treść operacji gospodarczych związanych ze zmianami w stanie środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych i inwestycji długoterminowych, obliczać i księgować wartość firmy - księgować operacje związane z leasingiem dokonywać aktualizacji elementów aktywów trwałych	- wypełniać dokumentację księgową związaną ze zmianą w stanie środków trwałych i księgować operacje gospodarcze związane ze zmianą środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych i inwestycji długoterminowych - obliczać amortyzację metodą liniową i degresywną ewidencjonować pożyczki i lokaty	- scharakteryzować poszczególne elementy aktywów trwałych - wypełniać dokumentację księgową związaną ze zmianą w stanie środków trwałych - księgować proste operacje gospodarcze związane ze zmianą środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych i inwestycji długoterminowych - definiować wartość firmy odliczać amortyzację metodą liniową	- wymienić elementy aktywów trwałych w bilansie - wymienić dokumentację księgową związaną ze zmianą w stanie środków trwałych - wymienić operacje związane z likwidacją, sprzedażą, darowizną, niedoborem, nadwyżką środków trwałych - zdefiniować pojęcie amortyzacji - objaśnić pojęcie leasingu zdefiniować wartości niematerialne i prawne, należności długoterminowe
KLASA IV semestr II					
5 .Koszty w rachunkowości finansowej a) Pojęcie i klasyfikacja kosztów	- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe w ramach treści programowych działu i zasady rachunkowości	- układać i księgować operacje gospodarcze związane z ewidencją kosztów w różnych układach	- charakteryzować układy ewidencyjne kosztów, poszczególne koszty rodzajowe i funkcjonalne z podawaniem	- charakteryzować układy ewidencyjne kosztów, poszczególne koszty rodzajowe i funkcjonalne - księgować proste	- definiować pojęcie kosztu, wydatku - wymienić układy ewidencyjne kosztów oraz koszty układu

b) Rozliczenia międzyokresowe kosztów c) Koszty działalności pomocniczej Kalkulacja kosztów	-wykorzystuje wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych -formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej	- dokonywać interpretacji na kontach księgowych - rozliczać koszty w czasie, rozliczać koszty zespołu 5 - sporządzać deklaracje ZUS DRA, ZUS RCA, PIT4Ri dokonywać interpretacji zapisów - układać treść operacji gospodarczych związanych z obrotem wyrobami gotowymi i dokonywać ich ewidencji - sporządzać dowody obrotu wyrobami gotowymi -interpretować zapisy księgowe - obliczać koszt wytworzenia w warunkach niepełnego wykorzystania zdolności produkcyjnych	przykładów - księgować operacje gospodarcze związane z ewidencją kosztów - wyjaśniać pojęcie rozliczeń międzyokresowych sporządzać deklaracje ZUS DRA, ZUS RCA, PIT4R - zastosować metodę kalkulacji do obliczenia jednostkowego kosztu wytworzenia w danej jednostce - księgować operacje gospodarcze związane z obrotem wyrobami gotowymi zarówno po koszcie planowanym jak i rzeczywistym	operacje gospodarcze związane z ewidencją kosztów - wymienić i scharakteryzować metody i rodzaje kalkulacji kosztu jednostkowego - scharakteryzować daną metodę - obliczyć jednostkowy koszt wytworzenia z wykorzystaniem danej metody zarówno przy pomocy wzoru jak i tabeli kalkulacyjnej - wymienić dokumentację obrotu wyrobami gotowymi	rodzajowego i układu funkcjonalnego - księgować proste operacje gospodarcze związane z ewidencją kosztów korzystając ze wskazówek nauczyciela - wyjaśnić pojęcie kalkulacji - wymienić metody i rodzaje kalkulacji kosztu jednostkowego - podać zastosowanie danej metody obliczyć jednostkowy koszt wytworzenia z wykorzystaniem kalkulacji podziałowej prostej
6.Produkty pracy a) Ewidencja zwiększenia stanu produktów pracy b) Ewidencja zmniejszenia stanu produktów pracy	-samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe w ramach treści programowych działu i zasad rachunkowości -wykorzystuje wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych -formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej	- układać treść operacji gospodarczych od przyjęcia produktów do magazynu do ich rozchodu - rozliczać i interpretować odchylenia od cen ewidencyjnych - obliczać i interpretować wynik ze sprzedaży - wyceniać zapas i rozchód według kosztu rzeczywistego i planowanego - sporządzić rejestry VAT oraz deklarację JPK VAT7 oraz interpretować zapisy w dokumentacji	- rozróżniać ceny ewidencyjne w obrocie towarowym oraz podawać konsekwencje ich stosowania - zaksięgować operacje związane z przyjęciem i sprzedażą wyrobów gotowych na podstawie dowodów - prowadzić ewidencję analityczną - obliczyć i zinterpretować wynik ze sprzedaży produktów wypełniać rejestry VAT oraz deklarację VAT - 7	- wypełniać podstawowe dokumenty obrotu produktami pracy - odliczać zysk metodą „od sta” i „w stu” i cenę sprzedaży - księgować proste operacje gospodarcze na podstawie dowodów - omawiać elementy rejestru VAT zakupu i sprzedaży oraz deklaracji VAT - 7	- definiować i klasyfikować produkty pracy - wymienić dokumentację związaną z obrotem produktami pracy - wymienić ceny stosowane w ewidencji produktami pracy - podawać strukturę ceny sprzedaży określać przyczyny reklamacji

		księgować operacje związane z reklamacją			
KLASA V semestr I					
7. Obrót towarowy a) Rozliczenie procesu zakupu towarów b) Ewidencja rozchodu towarów	- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe w ramach treści programowych działu i zasady rachunkowości - wykorzystuje wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych - formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej	- swobodnie obliczać i posługiwać się pojęciami marża i VAT zarezerwowany - wyceniać zapas i rozchód towarów według różnych cen - samodzielnie układać treść operacji gospodarczych od zakupu do sprzedaży towarów - podać miejsce każdego konta związanego z obrotem towarowym w planie kont	- księgować operacje gospodarcze związane z obrotem towarowym na podstawie dokumentów - obliczyć i zinterpretować wynik ze sprzedaży towarów - ustalać i rozliczać odchylenia od cen ewidencyjnych towarów - prowadzić rejestr zakupu i sprzedaży - prowadzić ewidencję analityczną - rozróżniać ceny ewidencyjne i określać ich konsekwencje dokonywać przeceny towarów	- wykazuje znajomość cen w zależności od szczebla obrotu towarowego - określić strukturę ceny detalicznej - obliczyć ceny i marże w zależności od przejętej podstawy - stosować konto „rozliczenie zakupu” - wypełniać dokumentację obrotu towarowego	- definiować pojęcia: obrót towarowy, towary - wymienić rodzaje i formy obrotu towarowego - wymienić rodzaje cen i marż - podać podstawowe konta służące do ewidencji obrotu towarowego - wymienić podstawowe dokumenty obrotu towarowego
8. Przeprowadzenie inwentaryzacji i rozliczenie jej wyników	- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe w ramach treści programowych działu i zasady rachunkowości - wykorzystuje wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych - formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej	- określić, jakie czynności wchodzą w zakres inwentaryzacji - określić, na czym polega inwentaryzacja składników, do których dostęp jest utrudniony, - sporządzić arkusz spisu z natury, - rozliczać kompensaty niedoborów i nadwyżek, - określić cel inwentaryzacji przeprowadzonej w drodze weryfikacji, - omówić jak wycenia się ujawnione niedobory, szkody i nadwyżki, - omówić, jak rozlicza się	- wymienić przyczyny przeprowadzania inwentaryzacji, - określić, które składniki aktywów można inwentaryzować poprzez potwierdzenie ich salda, - wymienić zasady, jakich należy przestrzegać, podczas spisu z natury, - podać zasady ewidencji różnic inwentaryzacyjnych, - określić zasady ewidencji niedoborów niezawinionych, omówić funkcje konta „Należności dochodzone	- uzasadnić konieczność przeprowadzania inwentaryzacji, - określić, jakie rodzaje składników majątkowych inwentaryzuje się drogą spisu z natury, - określić, jakie dokumenty mogą towarzyszyć inwentaryzacji, - określić, czym jest ubytek naturalny, - podać, jakie konta służą do ewidencji ujawnienia niedoborów i nadwyżek, - określić, jakie	- omówić organizację i przeprowadzanie inwentaryzacji, - określić pojęcie inwentaryzacji i jej cele, - wymienić rodzaje inwentaryzacji, r - wymienić metody przeprowadzania inwentaryzacji, - określić pojęcia: różnice inwentaryzacyjne, nadwyżki, niedobory, - dokonać klasyfikacji niedoborów, - wymienić przyczyny niedoborów.

		niedobory niezawinione, - stosować, przy ewidencji niedoborów konto „Rozliczenia międzyokresowe przychodów”, - dokonać ewidencji wszystkich niedoborów zawinionych tj.: utworzenie rezerwy na niedobory, wyrok sądu, wyrok na korzyść firmy, wyrok na korzyść pracownika, spłata należności przysądzonej wyrokiem sądu, - omówić konto „Rozliczenie nadwyżek”, - zaksięgować nadwyżki - i niedobory inwentaryzacyjne i ich rozliczenie.	na drodze sądowej”, - zaksięgować wybrane operacje związane z ewidencją niedoborów zawinionych, - ustalić powiększenie kwoty roszczenia do ceny detalicznej, - ustalić obciążenie niedoborem osoby materialnie odpowiedzialnej, - zaewidencjonować spłatę należności z tytułu niedoborów, - ewidencjonować roszczenia sporne, - stosować zasady księgowania nadwyżek inwentaryzacyjnych.	czynności i księgowania wiąże się z uznaniem niedoboru za zawiniony, - określić, w jaki sposób można rozliczać nadwyżki inwentaryzacyjne, - przeprowadza inwentaryzację różnymi metodami.	
9. Ewidencja pozostałej działalności operacyjnej 10. Ewidencja działalności finansowej	- omówić jakie zdarzenia powodują powstanie dodatnich różnic kursowych i jak wpływają na wynik finansowy - podać jakie operacje gospodarcze uznaje się za przychody finansowe - podać jakie operacje gospodarcze uznaje się za koszty finansowe, - dokonać samodzielnie ewidencji operacji gospodarczych poszczególnych rodzajów kosztów i przychodów, oraz uzasadnić ich powiązanie z wynikiem	- omówić funkcje kont: “Pozostałe koszty operacyjne”, “Pozostałe przychody operacyjne”, - wyjaśnić jak powinna być prowadzona ewidencja analityczna pozostałych kosztów i przychodów operacyjnych, - dokonać samodzielnie ewidencji operacji gospodarczych związanych z powstaniem pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych oraz przychodów i kosztów finansowych.	- klasyfikować pozostałe przychody i koszty operacyjne, - klasyfikować przychody i koszty finansowe, - ewidencjonować typowe zapisy na kontach pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, - ewidencjonować zapisy na kontach przychodów i kosztów finansowych.	- podać przykłady pozostałych kosztów i przychodów operacyjnych, - podać przykłady kosztów i przychodów finansowych, - podać zasady ewidencjonowania przychodów i kosztów finansowych, - ewidencjonować typowe zapisy na kontach pozostałych przychodów i kosztów.	- zdefiniować pozostałe koszty i przychody operacyjne, - podać zasady funkcjonowania konta “Koszty finansowe” - wyjaśnić jak funkcjonuje konto “Przychody finansowe”, - zdefiniować pojęcia: strata, zysk, - ewidencjonować podstawowe zapisy na kontach.

	finansowym.				
11.Księgowe ustalanie wyniku finansowego 12.Ewidencja rozliczania wyniku finansowego	- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe w ramach treści programowych działu i zasady rachunkowości - wykorzystuje wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych - formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej	obliczyć podstawę księgową opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych i ustalić podatek księgowy obliczyć podstawę opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych i rzeczywiste zobowiązanie podatkowe według przepisów podatkowych obliczyć i zaksięgować rezerwę na odroczonego podatek dochodowy oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego - sporządzić rozliczenie roczne jednostek prowadzących księgi rachunkowe - zaewidencjonować operacje gospodarcze związane z pokryciem straty z lat ubiegłych w różnych jednostkach - zaewidencjonować operacje gospodarcze dotyczące fakultatywnego podziału zysku netto w różnych jednostkach	- wskazać sposoby pokrywania straty bilansowej - określić zasady pokrywania straty bilansowej z zysku lat następnych według prawa podatkowego - określić zasady pokrywania straty bilansowej z lat ubiegłych kapitałami własnymi w różnych jednostkach wskazać sposoby podziału fakultatywnego zysku netto - zinterpretować saldo konta rozliczenia wyniku finansowego - ustalić wynik finansowy brutto metodą księgową w wariacie porównawczym i kalkulacyjnym	rozpoznać korekty trwałe i przejściowe uwzględniane przy obliczaniu podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych ustalić wynik finansowy netto metodą księgową w wariacie porównawczym i kalkulacyjnym rachunku zysków i strat	zidentyfikować elementy wyniku finansowego zidentyfikować obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto w różnych jednostkach
13. Kapitały (fundusze) własne i fundusze specjalne	- dokonać samodzielnie ewidencji operacji gospodarczych związanych z tworzeniem i wykorzystaniem kapitałów własnych, - dokonać ewidencjonowania	- omówić, jakie operacje powodują zwiększenie i zmniejszenie kapitału powierzonego, - omówić, jakie operacje powodują zwiększenie i zmniejszenie kapitałów samofinansowania,	- omówić czynniki powodujące zwiększenie i zmniejszenie kapitałów i funduszu w jednostkach różnej formie organizacyjno- prawnej, - wyjaśnić, jakie operacje wpływają na zmiany w	- określić nazwy kapitałów w jednostkach o różnej formie organizacyjno- prawnej, - scharakteryzować fundusze tworzone przez przedsiębiorstwo państwowe,	wyjaśnić pojęcie kapitału, - dokonać podziału kapitałów, - wymienić fundusze tworzone przez przedsiębiorstwo państwowe,

	operacji gospodarczych związanych z tworzeniem i wykorzystaniem zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, - księgować aktualizację wyceny środków trwałych	- ewidencjonować operacje gospodarcze związane z tworzeniem i wykorzystaniem kapitałów własnych, - dokonać ewidencjonowania operacji gospodarczych związanych z tworzeniem ZFŚS.	stanie kapitału powierzonego, - podać źródła tworzenia i wykorzystania funduszu zasobowego, - ewidencjonować zmiany w kapitale własnym jednostki, - omówić, jakie funkcje pełni w firmie jednoosobowej konto „Kapitał własny”, - omówić zasady tworzenia i wykorzystania funduszu specjalnego, - ewidencjonować zmiany w kapitałach obcych jednostki	- wyjaśnić, z czego może być tworzony fundusz udziałowy, - scharakteryzować kapitały własne spółek akcyjnych i spółek osobowych, - wyjaśnić, co jest źródłem tworzenia kapitału własnego w firmie prowadzonej przez osoby fizyczne, - wyjaśnić, co obejmuje działalność socjalna, - podać, z jakich źródeł można tworzyć fundusz specjalny, - ewidencjonować podstawowe operacje zmian w kapitałach.	- wymienić, jakie fundusze własne tworzy spółdzielnia, - wyjaśnić, czym różnią się spółki kapitałowe od osobowych, - podzielić kapitały własne w spółkach handlowych, - wymienić kapitały własne spółek akcyjnych, - podać, jaki kapitał własny tworzony jest w jednoosobowej firmie prowadzonej przez osoby fizyczne, - wyjaśnić, czym jest fundusz specjalny, - określić źródła kapitałów obcych.
--	--	---	---	---	---